7/2728

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : 16APK020ARGE-940 1960 14/ 6 **2004**
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞA

İLGİ : T.B.M.M. Başkanlığı KAN.KAR.DAİ.BAŞK.'nın 31.05.2004 gün ve A.01.0.GNS.010.00.02-19610 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Bihlun TAMAYLIGİL'in 7/2728-5846 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan MUMCU
Bakan

EKLER :
EK-1. Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312) 2969316 Fax: (0312) 212 88 67
www.kultur.gov.tr E-Mail: kultur@kultur.gov.tr

7/2728

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BİHLUN TAMAYLIGİL'İN 7/2728-5846 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

Yedikule Hisarı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun "özgün dokusuna zarar verilmemesi koşuluyla ve kısa süreliğine" kiraya verilmesi iznine karşın 30 yıllığına bir firmaya kiralanmıştır. Firmanın ilk uygulaması, Kurul tarafından, ülkemizin kültürel mirasının tanıtımına katkıda bulunmak amacıyla, Eurovision etkinlikleri kapsamında sadece belli bir süre için, sınırlı bir alanda ve mevcut özgün zemin dokusuna kalıcı hiçbir müdahalede bulunulmaması şartıyla verilen kullanım iznine karşın, hisarın tarihi zemininde bulunan orijinal taşların sökülmesi, üzerlerine mıcır dökülmesi ve 80-90 yıllık olduğu belirtilen sedir ve akasya ağaçlarının kesilmesi olmuştur.

SORU 1. Yedikule Hisarı'nın kiralanması sürecinin Kurul kararı sonrasındaki gelişimi nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAP 1. Yedikule Hisarı'nın kiralanması süreci sonrasında İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından söz konusu taşınmazın Eurovision etkinlikleri sürecinde İstanbul Arkeoloji Müzeleri denetiminde kullanılabileceğine ilişkin **21.04.2004 gün ve 16025 sayılı;** taşınmazda moloz ve toprak birikintisinin tesviye edilmesi ve ışıklandırma çalışmaları yapılabilmesine ilişkin **28.04.2004 gün ve 16052 sayılı** kararlar alınmıştır.

SORU 2. Bu tarihi eseri kiralayan firma hangisidir ve kiralama şartları nelerdir?

CEVAP 2. Maliye Bakanlığı'nın 21.01.2004 gün ve 2146 sayılı yazısında; Eurovision Şarkı Yarışmasının After Show Partisinin ve Berlin Klasik Open Air Festivalinin İstanbul ayağını organize edecek S.T.İ. Uluslararası İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti. tarafından bu etkinliklerin Yedikule Zindanlarında yapılmasının planlandığının belirtilerek, Şirket lehine tahsis ve irtifak hakkı talebinde bulunulması nedeniyle Bakanlıklarınca anılan taşınmazın adı geçen Şirkete bedeli karşılığında kiralanması veya irtifak hakkı tesisinin düşünüldüğü ifade edilmiş ve konu hakkında Bakanlığımız görüşü istenmiştir.

Bakanlığımızca taşınmaza ilişkin olarak daha önce alınmış Kurul Kararları da göz önünde bulundurularak yapılacak her türlü uygulama öncesi ilgili koruma kurulundan izin alınması ve bu doğrultuda kira sözleşmesine madde eklenmesi koşuluyla kiralama konusunda 11.02.2004 gün ve 2770 sayılı yazımızla uygun görüş verilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından S.T.İ. Uluslararası İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti. lehine irtifak hakkı tesis edilmiş olup, konu ile ilgili işlemler 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmüştür.

SORU 3. Sur İçi Koruma İmar Planı'na dahil olan Yedikule Hisarında yapılan değişiklikler yasal mıdır? Kurul kararlarının izin sınırını aşan uygulamalara karşı bir yaptırım uygulanacak mıdır?

CEVAP 3. İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından, Yedikule Zindanlarında irtifak hakkı tesis edilmesi sonrasında alınan **21.04.2004 gün ve 16025 sayılı kararda;**

Eurovision etkinliklerine dönük sökülebilir hafif malzeme ile sınırlı bir alanda ve sınırlı sürede Yedikule Surları ve Kara Surları ile mevcut özgün zemin dokusuna kalıcı hiçbir inşai ve fiziki müdahalede bulunulmadan İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü denetiminde kullanımın uygun olduğu belirtilmiştir.

28.04.2004 gün ve 16052 sayılı kararda ise; yapının içinde özgün zemin üzerinde birikmiş olduğu ve arkeolojik yönden herhangi bir veri, bulgu ve buluntu olmadığı İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü'nün 27.04.2004 gün ve 674 sayılı yazısı eki raporda belirtilen tabakaların, surların özgün elemanlarının konumunda değişikliğe sebep olmamak kaydı ile tabii zemin üzerine yayılabileceği, aydınlatma ve ışıklandırma çalışmalarının İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü ve Hisarlar Müzesi Müdürlüğü elemanları denetimi altında yapılabileceği belirtilerek herhangi bir buluntuya rastlanması halinde faaliyetlerin derhal durdurulması istenmiştir.

Yedikule Hisarında yapılan uygulamalar, söz konusu kararlar doğrultusunda İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü ve Hisarlar Müzesi Müdürlüğü elemanları denetiminde gerçekleştirilmiştir.

Ancak, İstanbul 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun **21.04.2004 gün ve 16025 sayılı** kararı ile anılan taşınmazın uzun süreli kiralanması ve irtifak hakkı tesisi uygun bulunmadığından taşınmaz üzerinde Maliye Bakanlığı tarafından tesis edilen irtifak hakkının yeniden değerlendirilmesine ilişkin işlemler Bakanlığımızca sürdürülmektedir.

SORU 4. Tarihi yapıların, müzelerin ve sit alanlarının sadece ekonomik amaçlarla, "parayı veren düdüğü çalar" yaklaşımıyla ve büyük bir hızla özelleştirilmesinin nedeni nedir?

CEVAP 4. Maliye Bakanlığınca Hazine mülkiyetinde bulunan ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında kalan taşınmazların satışı, kiralanması, tahsisi vb. konularda anılan Kanunun 13. ve 14. maddeleri uyarınca Bakanlığımız görüşü istenmektedir.

Bakanlığımızca yapılan incelemeler ve değerlendirmeler sonucunda, gerekli görülmesi halinde ilgili Koruma Kurulundan karar da alınarak konular hakkında olumlu veya olumsuz görüş bildirilmektedir.

Bakanlığımız görüşünün oluşturulması esnasında koruma kullanma dengesi gözetilmekte ve koruma olgusu öne çıkarılmaktadır.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, kültürel ve doğal mirasımızın korunmasına yönelik olup, Yasa kapsamındaki taşınmazlara ekonomik girdi sağlayacak materyaller olarak bakılması Bakanlığımız koruma politikalarına aykırıdır.

Ayrıca, bu soruya konu olan işlemler Bakanlığımız görev alanında bulunmadığından, konunun ilgili Bakanlık nezdinde araştırılması gerekmektedir.

SORU 5.Kültürel mirasımızı bu yaklaşımla koruyabileceğimize inanıyor musunuz?

CEVAP 5.Hazine mülkiyetinde olup, 2863 sayılı Yasa kapsamında bulunan taşınmazların satışı, kiralanması, tahsisi vb. konulara ilişkin olarak yapılan değerlendirmeler sonucunda Bakanlığımızca verilen uygun görüş yazılarında Koruma Kurulu Kararları doğrultusunda uygulama yapılması şart koşulmaktadır.

Bu koşula uyulması halinde, Devletin olanakları ile korunması ve ayakta tutulması mümkün olmayan birçok taşınmazın korunarak gelecek kuşaklara aktarılması mümkün olmaktadır.

Bu nedenle, ekonomik amaçların değil de koruma kaygısının ön plana çıkarılması, yapılacak her türlü uygulamada ilgili kurul kararlarına uyulması halinde, bu yaklaşımın bizim gibi çok zengin kültürel mirasa sahip bir Ülkede söz konusu mirasın korunmasının yollarından biri olduğu düşünülmektedir.